

Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023

2023 dsc 4

RHAN 3

MATERION SY’N YMWNEUD AG AMAETHYDDIAETH A CHYNYHRCHION AMAETHYDDOL

PENNOD 1

CASGLU A RHANNU DATA

25 Cadwyni cyflenwi bwyd-amaeth: gofyniad i ddarparu gwybodaeth

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i berson sydd mewn cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth, neu sydd â chysylltiad agos â chadwyn gyflenwi o’r fath, ddarparu gwybodaeth am faterion sy’n gysylltiedig ag unrhyw un neu ragor o weithgareddau’r person y mae cysylltiad rhyngddynt â’r gadwyn gyflenwi, i’r graddau y mae’r gweithgareddau yn cael eu cynnal yng Nghymru.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau yn ei gwneud yn ofynnol i berson sydd mewn cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth, neu sydd â chysylltiad agos â chadwyn gyflenwi o’r fath, ddarparu gwybodaeth am faterion sy’n gysylltiedig ag unrhyw un neu ragor o weithgareddau’r person y mae cysylltiad rhyngddynt â’r gadwyn gyflenwi, i’r graddau y mae’r gweithgareddau yn cael eu cynnal yng Nghymru.
- (3) Gweler adran 26 am ddarpariaeth ynghylch—
 - (a) ystyr “cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth”,
 - (b) pwy sydd mewn cadwyn gyflenwi o’r fath, ac
 - (c) pwy sydd â chysylltiad agos â chadwyn gyflenwi o’r fath.
- (4) Ni chaniateir gosod gofyniad o dan is-adran (1) neu (2) ar unigolyn mewn cadwyn gyflenwi i’r graddau y maent yn y gadwyn gyflenwi gan mai hwy, neu aelodau o’u haelwyd, yw’r defnyddwyr olaf (gweler adran 26).

- (5) Nid yw gofyniad a osodir ar berson o dan is-adran (1) neu (2) yn gymwys i ba wybodaeth bynnag y byddai gan y person, mewn achos cyfreithiol, yr hawl i wrthod ei darparu ar sail braint gyfreithiol.
- (6) Rhaid i ofyniad o dan is-adran (1) fod yn ysgrifenedig.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 25 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**
- I2** A. 25 mewn grym ar 17.10.2023 gan **O.S. 2023/1092, ergl. 2(b)**

26 Ystyr “cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth”

- (1) Mae'r adran hon yn cael effaith at ddibenion y Bennod hon.
- (2) “Cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth” yw cadwyn gyflenwi ar gyfer darparu eitemau o fwyd neu ddiod i unigolion er mwyn eu bwyta a'u hyfed yn bersonol pan fo'r eitemau wedi eu gwneud o'r cyfan neu ran o'r canlynol neu'n cynnwys y cyfan neu ran o'r canlynol, neu wedi eu cynhyrchu gan ddefnyddio (yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, a hynny'n gyfan gwbl ai peidio), y cyfan neu ran ohonynt—
- (a) unrhyw beth a dyfir neu a gynhyrchir fel arall wrth amaethu,
- (b) unrhyw anifail a gedwir wrth amaethu, neu
- (c) unrhyw anifail neu unrhyw beth arall a gymerir o'r gwyllt.
- (3) Y personau mewn cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth yw—
- (a) yr unigolion y darperir eitemau o fwyd a diod iddynt fel a ddisgrifir yn is-adran (2) (“y defnyddwyr olaf”),
- (b) y personau sy'n amaethu neu (yn ôl y digwydd) sy'n cymryd pethau o'r gwyllt, ac
- (c) unrhyw berson yn y gadwyn gyflenwi rhwng y personau hynny a'r defnyddwyr olaf.
- (4) Y personau sydd â “cysylltiad agos” â'r gadwyn gyflenwi bwyd-amaeth yw—
- (a) unrhyw berson sy'n cyflenwi hadau, stoc, cyfarpar, bwyd anifeiliaid, gwrtaith, plaladdwyr, meddyginiaethau neu eitemau tebyg i'r personau o fewn is-adran (3)(b) ar gyfer eu defnyddio wrth amaethu neu gymryd pethau o'r gwyllt,
- (b) unrhyw berson sy'n darparu, i bersonau o fewn is-adran (3)(b) neu (c), wasanaethau sy'n ymwneud ag—
- (i) iechyd anifeiliaid, neu blanhigion, sy'n rhan o'r gadwyn gyflenwi, neu
- (ii) diogelwch neu ansawdd y bwyd neu'r ddiod i'w ddarparu neu ei darparu i'r defnyddwyr olaf,
- (c) unrhyw berson sy'n cynnal gweithgareddau a allai effeithio ar fater a grybwyllir yn is-baragraff (i) neu (ii) o baragraff (b), a
- (d) cyrff sy'n cynrychioli personau o fewn unrhyw un neu ragor o baragraffau (b) ac (c) o is-adran (3) a pharagraffau (a), (b) ac (c) o'r is-adran hon.
- (5) Mae gweithgareddau o'r math a grybwyllir yn is-adran (4)(c) i'w trin at ddibenion adran 25(1) a (2) fel pe baent yn gysylltiedig â'r gadwyn gyflenwi, ond nid yw hyn i'w ddarllen fel pe bai'n cyfyngu ar gyffredinolrwydd “cysylltiad” yn adran 25(1) a (2).

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023, PENNOD 1. (See end of Document for details)

- (6) Yn yr adran hon, mae “hadau” yn cynnwys bylbiau a phethau eraill y mae planhigion yn tyfu ohonynt.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 26 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**
I4 A. 26 mewn grym ar 17.10.2023 gan O.S. 2023/1092, **ergl. 2(b)**

27 Gweithgaredd perthnasol: gofyniad i ddarparu gwybodaeth

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i berson sy’n cynnal gweithgaredd perthnasol (ac nad yw’n berson sydd mewn cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth, neu sydd â chysylltiad agos â chadwyn gyflenwi o’r fath) ddarparu gwybodaeth am faterion sy’n gysylltiedig â’r gweithgaredd i’r graddau y mae’n cael ei gynnal yng Nghymru.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau sy’n ei gwneud yn ofynnol i berson sy’n cynnal gweithgaredd perthnasol (ac nad yw’n berson sydd mewn cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth, neu sydd â chysylltiad agos â chadwyn gyflenwi o’r fath) ddarparu gwybodaeth am faterion sy’n gysylltiedig â’r gweithgaredd i’r graddau y mae’n cael ei gynnal yng Nghymru.
- (3) Gweler adran 28 am ddarpariaeth ynghylch ystyr “gweithgaredd perthnasol”.
- (4) Ni chaniateir gosod gofyniad o dan is-adran (1) neu (2) ar berson mewn perthynas â gweithgaredd perthnasol i’r graddau y cynhelir y gweithgaredd ac eithrio i wneud elw neu i gael budd.
- (5) Nid yw gofyniad a osodir ar berson o dan is-adran (1) neu (2) yn gymwys i ba wybodaeth bynnag y byddai gan y person, mewn achos cyfreithiol, yr hawl i wrthod ei darparu ar sail braint gyfreithiol.
- (6) Rhaid i ofyniad o dan is-adran (1) fod yn ysgrifenedig.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 27 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**
I6 A. 27 mewn grym ar 17.10.2023 gan O.S. 2023/1092, **ergl. 2(b)**

28 Ystyr “gweithgaredd perthnasol”

Yn y Bennod hon, ystyr, “gweithgaredd perthnasol” yw—

- (a) gweithgaredd a restrir yn adran 51(1) (ystyr “amaethyddiaeth”);
(b) gweithgaredd ategol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 28 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**
I8 A. 28 mewn grym ar 17.10.2023 gan O.S. 2023/1092, **ergl. 2(b)**

29 Gofyniad i bennu dibenion y caniateir prosesu gwybodaeth ar eu cyfer

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i ofyniad a osodir o dan adran 25(1) neu (2) neu 27(1) neu (2).
- (2) Rhaid i'r gofyniad bennu'r dibenion y caniateir prosesu'r wybodaeth ar eu cyfer.
- (3) Rhaid i bob diben a bennir fod ar y rhestr o ddibenion yn is-adran (4) neu fod wedi ei gwmpasu gan y rhestr honno.
- (4) Y rhestr o ddibenion yw—
 - (a) helpu personau mewn cadwyni cyflenwi bwyd-amaeth neu bersonau sy'n cynnal gweithgareddau perthnasol i—
 - (i) cynyddu cynhyrchiant,
 - (ii) rheoli risgiau (gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, risgiau ariannol, risgiau masnachu nad ydynt yn risgiau ariannol, risgiau hinsoddol, a risgiau o glefydau neu lygredd, neu risgiau gan glefydau neu lygredd), neu
 - (iii) rheoli anwadalrwydd y farchnad;
 - (b) hyrwyddo tryloywder neu degwch mewn cadwyni cyflenwi bwyd-amaeth neu weithgareddau perthnasol;
 - (c) hyrwyddo iechyd neu les anifeiliaid o fath a gedwir ar gyfer cynhyrchu bwyd, diod, ffibrau neu ledrau neu'r gallu i olrhain anifeiliaid o'r fath;
 - (d) hyrwyddo iechyd neu ansawdd planhigion neu bridd;
 - (e) lleihau effeithiau amgylcheddol andwyol gweithgareddau sy'n gysylltiedig â chadwyni cyflenwi bwyd-amaeth neu weithgareddau perthnasol;
 - (f) lleihau gwastraff sy'n codi o weithgareddau sy'n gysylltiedig â chadwyni cyflenwi bwyd-amaeth neu weithgareddau perthnasol;
 - (g) monitro neu ddadansoddi marchnadoedd sy'n gysylltiedig â chadwyni cyflenwi bwyd-amaeth neu weithgareddau perthnasol;
 - (h)
- (5) Gweler adran 26 am ystyr "cadwyn gyflenwi bwyd-amaeth" (a "pherson mewn" cadwyn o'r fath).
- (6) Gweler adran 28 am ystyr "gweithgaredd perthnasol".

Gwybodaeth Cychwyn

I9 A. 29 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**

I10 A. 29 mewn grym ar 17.10.2023 gan O.S. 2023/1092, **ergl. 2(b)**

30 Dyletswydd i gyhoeddi gofyniad o dan adran 25(1) neu 27(1) ar ffurf ddrafft

- (1) Cyn i ofyniad penodol gael ei osod o dan adran 25(1) neu 27(1), rhaid bod Gweinidogion Cymru—
 - (a) wedi cyhoeddi—
 - (i) drafft o'r gofyniad,
 - (ii) disgrifiad o'r personau y bwriedir i'r gofyniad gael ei osod arnynt, a
 - (iii) y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno sylwadau ar y drafft, na chaiff fod yn gynharach na 4 wythnos ar ôl y dyddiad cyhoeddi, a

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023, PENNOD 1. (See end of Document for details)

- (b) wedi penderfynu, ar ôl ystyried y sylwadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau (ac unrhyw faterion perthnasol eraill), a ddylid gosod y gofyniad yn nhelerau’r drafft neu mewn telerau diwygiedig.
- (2) Wedi i’r penderfyniad i osod gofyniad gael ei wneud o dan is-adran (1)(b), caiff Gweinidogion Cymru osod y gofyniad hwnnw ar berson (o dan adran 25(1) neu adran 27(1), yn ôl y digwydd) ar unrhyw adeg pan fo’r person o fewn y disgrifiad a gyhoeddir o dan is-adran (1)(a)(ii) mewn cysylltiad â’r gofyniad.

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** A. 30 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**
I12 A. 30 mewn grym ar 17.10.2023 gan **O.S. 2023/1092, ergl. 2(b)**

31 Darparu’r wybodaeth ofynnol a chyfyngiadau ar ei phrosesu

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys i ofyniad a osodir o dan adran 25(1) neu (2) neu 27(1) neu (2).
- (2) Ni chaniateir i wybodaeth a ddarperir mewn ymateb i’r gofyniad gael ei phrosesu ond at ddibenion a bennir yn y gofyniad (gweler adran 29).
- (3) Mae is-adran (2) yn gymwys—
- (a) i’r person y darperir yr wybodaeth iddo, a
- (b) i berson y datgelir yr wybodaeth iddo,
- ond, yn achos person o fewn paragraff (b), nid yw is-adran (2) yn awdurdodi prosesu sy’n groes i’r telerau y gwneir y datgeliad arnynt.
- (4) Mae is-adrannau (2) a (3) yn ddarostyngedig i is-adrannau (7) i (10).
- (5) Caiff y gofyniad bennu sut a phryd y mae’r wybodaeth ofynnol i gael ei darparu, gan gynnwys (ymysg pethau eraill)—
- (a) y person y mae’r wybodaeth i’w darparu iddo (a all fod yn berson heblaw Gweinidogion Cymru);
- (b) ar ba ffurf y mae’r wybodaeth i gael ei darparu;
- (c) drwy ba ddull y mae i’w darparu;
- (d) yr amser neu’r amseroedd y mae rhaid, neu erbyn pryd y mae rhaid, ei darparu.
- (6) Rhaid i’r gofyniad bennu—
- (a) y mathau o brosesu y caniateir i’r wybodaeth fod yn ddarostyngedig iddynt, a
- (b) os yw’r mathau o brosesu a bennir yn cynnwys datgelu o unrhyw fath, ar ba ffurfiau y caniateir i’r wybodaeth gael ei datgelu.
- (7) Ni chaniateir i’r wybodaeth a ddarperir mewn ymateb i’r gofyniad—
- (a) bod yn ddarostyngedig i fathau o brosesu heblaw am y rheini a bennir yn y gofyniad, a
- (b) cael ei datgelu ar unrhyw ffurf heblaw am y rheini a bennir yn y gofyniad, ac eithrio o dan amgylchiadau a bennir yn y gofyniad.
- (8) Mae is-adran (9) yn gymwys—
- (a) os darperir gwybodaeth mewn ymateb i’r gofyniad, a

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023, PENNOD 1. (See end of Document for details)*

- (b) os yw person (“P”) yn bwriadu datgelu’r wybodaeth ar ffurf a ganiateir gan is-adran (7).
- (9) Pan fo P yn bwriadu datgelu’r wybodaeth ar ffurf nad yw’n ffurf ddiennw—
- (a) rhaid i P ystyried a fyddai datgelu’r wybodaeth ar y ffurf honno yn rhagfarnu, neu yn gallu rhagfarnu, buddion masnachol unrhyw berson, a
- (b) os yw P yn ystyried y byddai’n gwneud hynny, neu y gallai wneud hynny, rhaid i’r wybodaeth (os caiff ei datgelu) gael ei datgelu yn hytrach ar ffurf ddiennw.
- (10) Ond os yw Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod er budd y cyhoedd i’r wybodaeth gael ei datgelu ar ffurf nad yw’n ffurf ddiennw—
- (a) caniateir i’r wybodaeth gael ei datgelu ar ffurf nad yw’n ddiennw, cyn belled â bod y datgeliad ar ffurf a ganiateir gan is-adran (7), a
- (b) nid yw is-adran (9)(b) yn gymwys.
- (11) Yn y Bennod hon, ystyr “prosesu”, mewn perthynas â gwybodaeth, yw gweithrediad, neu gyfres o weithrediadau sy’n cael ei wneud neu eu gwneud ar wybodaeth, neu gyfres o wybodaeth, megis—
- (a) casglu, cofnodi, trefnu, strwythuro neu storio,
- (b) diwygio neu newid,
- (c) adalw, ymgynghori neu ddefnyddio,
- (d) datgelu drwy drosglwyddo, lledaenu neu sicrhau bod yr wybodaeth ar gael fel arall,
- (e) cysoni neu gyfuno, neu
- (f) cyfyngu, dileu neu ddinistrio.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 31 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**

I14 A. 31 mewn grym ar 17.10.2023 gan **O.S. 2023/1092, ergl. 2(b)**

32 Gorfodi gofynion gwybodaeth

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, wneud darpariaeth ar gyfer gorfodi gofyniad a osodir o dan adran 25(1) neu (2) neu 27(1) neu (2).
- (2) Yn y darpariaethau a ganlyn o’r adran hon, ystyr “penodedig” yw wedi ei bennu mewn rheoliadau o dan is-adran (1).
- (3) Mae’r ddarpariaeth y caniateir ei gwneud drwy reoliadau o dan is-adran (1) yn cynnwys (ymysg pethau eraill)—
- (a) darpariaeth ar gyfer gosod cosbau ariannol am beidio â chydymffurfio â gofynion, boed hwy’n gosbau—
- (i) o swm penodedig,
- (ii) o swm a gyfrifir mewn modd penodedig,
- (iii) o swm, heb fod yn fwy nag uchafswm penodedig neu uchafswm a gyfrifir mewn modd penodedig, a benderfynir gan berson penodedig neu berson o ddisgrifiad penodedig, neu
- (iv) drwy atal dros dro, neu gadw’n ôl, daliad o unrhyw symiau;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023, PENNOD 1. (See end of Document for details)

- (b) darpariaeth ar gyfer adennill symiau sy’n ddyledus mewn cysylltiad â chosbau ariannol, gan gynnwys darpariaeth ar gyfer llog, gosod symiau yn erbyn symiau eraill, a sicrwydd ar gyfer taliad;
 - (c) darpariaeth ar gyfer rhoi cyngor neu rybuddion;
 - (d) darpariaeth ar gyfer derbyn ymgymeriadau i gymryd, neu i ymatal rhag cymryd, camau penodol;
 - (e) darpariaeth sy’n rhoi swyddogaethau (gan gynnwys swyddogaethau sy’n cynnwys arfer disgresiwn) i berson;
 - (f) darpariaeth am adolygu, neu apelio yn erbyn, pethau a wnaed (gan gynnwys penderfyniadau a wnaed) mewn cysylltiad â gorfodi gofynion.
- (4) Yn is-adran (3)(a), mae “modd penodedig” yn cynnwys (ymysg pethau eraill) modd a lunnir drwy gyfeirio at fater penodedig megis elw, incwm neu drosiant person.

Gwybodaeth Cychwyn

- I15** A. 32 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**
I16 A. 32 mewn grym ar 17.10.2023 gan O.S. 2023/1092, **ergl. 2(b)**

33 Adolygu gweithrediad ac effaith adrannau 25 i 32

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru lunio adroddiad o dan yr adran hon, mewn perthynas â phob cyfnod adrodd, ar weithrediad ac effaith adrannau 25 i 32 yn ystod y cyfnod.
- (2) Wrth lunio’r adroddiad, rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau y maent yn ystyried eu bod yn briodol.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru, yn ddim hwyrach na 12 mis ar ôl diwedd pob cyfnod adrodd—
 - (a) cyhoeddi’r adroddiad sy’n ymwneud â’r cyfnod adrodd, a
 - (b) ei osod gerbron Senedd Cymru.
- (4) Yn yr adran hon, ystyr y “cyfnod adrodd” yw—
 - (a) yn achos yr adroddiad cyntaf, y cyfnod o bum mlynedd sy’n dechrau â’r diwrnod y mae adran 25 yn dod i rym;
 - (b) yn achos adroddiadau dilynol, gyfnodau olynol o bum mlynedd.

Gwybodaeth Cychwyn

- I17** A. 33 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 56(4)**
I18 A. 33 mewn grym ar 17.10.2023 gan O.S. 2023/1092, **ergl. 2(b)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023, PENNOD 1.